

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

Warszawa, dnia 14 grudnia 2020 r.

KRK/VII/1110/20

Szanowny Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący

Komisji Ustawodawczej

Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 6/8

00 – 902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 listopada 2020 r. (BPS.DKS.KU.0401.40.20) dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 222), w imieniu Krajowej Rady Komorniczej w Warszawie uprzejmie proszę o uwzględnienie następujących uwag samorządu komorniczego odnośnie projektowanych rozwiązań prawnych.

Proponowana zmiana polegać ma na wprowadzeniu do kodeksu postępowania cywilnego nowych przepisów (oznaczonych, jako art. 829¹ – 829⁵) określających przedmioty należące do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy, przyczyną proponowanej nowelizacji jest konieczność „przeniesienia” do kodeksu postępowania cywilnego rozwiązań uregulowanych obecnie w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 830 k.p.c. (tj. rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji, Dz. U. z 2017 r., poz. 1385), albowiem wskazane regulacje stanowią materię ustawową. Ponadto wskazano na wadliwość przepisu delegacyjnego (art. 830 k.p.c.) stanowiącego podstawę do wydawania aktu wykonawczego z przepisem art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Co do zasady zgodzić się należy ze wskazaną powyżej argumentacją.

Zgodnie z treścią art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia

zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz **wytyczne dotyczące treści aktu**. Tymczasem art. 830 k.p.c., będący podstawą wydania wskazanego wyżej rozporządzenia, nie zawiera żadnych wytycznych dotyczących treści aktu – stanowi on wyłączenie, że Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa oraz Ministrem Finansów określi rozporządzeniem, jakie przedmioty należące do rolnika prowadzącego gospodarstwo nie podlegają egzekucji. Przepis ten nie był nowelizowany od daty uchwalenia kodeksu postępowania cywilnego, w szczególności nie został dostosowany do wymogów wynikających z treści art. 92 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez zamieszczenie wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego.

Z treści art. 92 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wynika też, że rozporządzenia winny być wydawane w **celu wykonania ustawy**. Tym samym rolą aktów wykonawczych jest odciążenie ustawodawcy od obowiązku zamieszczania w ustawie przepisów odnoszących się do bardzo szczegółowych kwestii lub o charakterze technicznym, które to przepisy zmniejszać mogą przejrzystość i czytelność ustawy. Szczegółowe upoważnienia zawarte w ustawie stanowić winno o zakresie powierzonych organowi wykonawczemu zagadnień do uregulowania, a więc zagadnień, z których regulacji ustawodawca rezygnuje, ze wskazanych wyżej przyczyn. Owo upoważnienie nie może być oparte ani na domniemaniu, ani na wykładni celowościowej. Nie może być również wyprowadzone z ogólnych kompetencji organów powołanych do wykonania ustaw. Tym samym żadne okoliczności nie mogą przemawiać za dopuszczalnością pozaustawowej regulacji, w przypadku braku wyraźnego ustawowego upoważnienia.

Rozwiązaniem powyższych nieprawidłowości może być albo „przeniesienie” omawianej regulacji do kodeksu postępowania cywilnego (jak to się proponuje w projekcie) albo zmiana treści art. 830 k.p.c. poprzez prawidłowo zredagowanie przepisu delegacyjnego i precyzyjne określenie zakresu regulacji powierzonej Ministrowi Sprawiedliwości oraz wytycznych, co do stanowienia aktu wykonawczego.

Lepszym rozwiązaniem jest zaproponowane „przeniesienie” regulacji wprost do ustawy, przy czym niezasadne jest powielanie wszystkich rozwiązań zawartych w rozporządzeniu, albowiem w znacznej części są one wadliwe i niezasadne.

Należy zauważyć, że proponowane przepisy (art. 829¹ 829⁵) znaleźć się mają w dziale V „Ograniczenia egzekucji”. W poprzedzającym te rozwiązania przepisie art. 829 k.p.c. ustawodawca określił już **przedmioty** nie podlegające egzekucji.

W dodawanych przepisach stanowi się, że jeżeli zobowiązanym jest rolnik prowadzący gospodarstwo rolne, egzekucji nie podlegają również kolejne składniki jego majątku. Nie ma zatem podstaw do ujmowania w kolejnych przepisach takich przedmiotów, które wprawdzie należą do rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne, ale ujęte już zostały w art. 829 k.p.c. Tytułem przykładu dotyczyć to może zapasów żywności i opału, czy też narzędzi i innych przedmiotów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa rolnego. Również wyłączenie spod egzekucji zwierząt dokonane zostało już w art. 829 pkt. 3 k.p.c. i wyłączenie to obejmuje również zwierzęta należące do rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne.

Projektowane przepisy nie definiują stosowanych pojęć, takich jak: „stado podstawowe”, „stado użytkowe”, „podstawowe maszyny”, czy „podstawowy sprzęt”. Są to terminy zootechniczne, które jeśli miałyby być stosowane w przepisach regulujących postępowanie egzekucyjne winny być zdefiniowane.

W treści projektowanych przepisów widoczne jest nadużywanie pojęć niedookreślonych, takich jak: **podstawowe, w ilości niezbędnej, niezbędny** itp. Daleko idąca ocenność w tym zakresie rodzić może wątpliwości interpretacyjne.

Negatywnie odnieść się należy również do wyłączenia spod egzekucji budynków gospodarczych i gruntów rolnych, niezbędnych do hodowli zwierząt w proporcji uzależnionej od wielkości stada podstawowego i niezbędnej nadwyżki inwentarza (art. 829¹ pkt. 15) oraz budynków gospodarczych magazynowych, składowych, przechowalni oraz szklarni, tuneli foliowych i inspektów do prowadzenia produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym wraz z wyposażeniem (art. 829¹ pkt. 16).

Wyłączenie spod egzekucji jakichkolwiek nieruchomości dłużnika nie znajduje podstaw prawnych w kodeksie postępowania cywilnego. Tak daleko idące ograniczenia egzekucji wobec rolników prowadzących gospodarstwo rolne skutkuje w praktyce znacznym ograniczeniem, czy wręcz uniemożliwieniem wierzycielowi prowadzenia egzekucji w celu zaspokojenia swojej wierzytelności.

Powstaje pytanie, jakie jest konstytucyjne uzasadnienie tak daleko idącego uprzywilejowania danej grupy zawodowej, w sposób nie przewidziany dla innych podmiotów

Krajowa Rada Komornicza

ul. Szpitalna 4/10 | 00-031 Warszawa | tel. 22 827 71 13 | faks 22 827 29 76 | krk@komornik.pl | www.komornik.pl

prawa. Konstytucyjna zasada równości wobec prawa skłaniać winna do przyjęcia, że każdy, bez względu na wykonywany zawód, podlegać winien takim samym zasadom egzekucji i takim samym ograniczeniom. Ograniczenia egzekucji mają za zadanie zapewnienie dłużnikowi minimum egzystencji w celu poszanowania jego praw. Taki cel spełniają ograniczenia przewidziane w art. 829 k.p.c. Nie ma zaś uzasadnienia dla ochrony majątku określonego dłużnika przed egzekucją. O ile w latach 60-tych ubiegłego wieku, przy tworzeniu kodeksu postępowania cywilnego, względy ustrojowe przemawiać mogły za przyjęciem takich rozwiązań, o tyle obecnie obowiązujące przepisy Konstytucji nie mogą uzasadniać preferencyjnego traktowania określonych grup podmiotów prawa.

Podkreślenia wymaga, że tak daleko idących ograniczeń nie przewiduje również ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.).

W tym stanie, w ocenie Krajowej Rady Komorniczej rozważenia wymaga zasadność utrzymywania tak daleko idącej ochrony majątku dłużnika będącego rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne, zaś w przypadku ustalenia konstytucyjnej podstawy do różnicowania sytuacji prawnej poszczególnych podmiotów prawa, zasadne wydaje się jednolite uregulowanie tej materii zarówno w egzekucji sądowej, jak i w egzekucji administracyjnej.

Mam nadzieję, że powyższe uwagi zostaną przyjęte i wykorzystane w dalszym procesie legislacyjnym.

Z wyrazami szacunku,

Prezes

Krajowej Rady Komorniczej

dr Rafał Łyszczek

[Pismo opatrzone podpisem elektronicznym]